

VEK-exkursion till norra Orust

NIKLAS FRANCO

Söndagen den femte september var dagen för årets tredje VEK-exkursion. Målet var norra Orust och tidvattenlöparen *Aepus marinus*. Denna mycket rara jordlöpare hittades först på 1980-talet på Råssö av Gösta Gillerfors, Anders Törnwall och Rickard Andersson. Efter detta fynd har många eftersökt arten på Råssö, men ingen har återfunnit den. Stig Lundberg hittade dock en larv på Sydoster. Detta var alla svenska fynd fram till 2007 då Joel Hallqvist efter flera års enträget letande på en och samma lokal hittade arten vid Stora Sandvik på norra Orust. Flera har besökt lokalen efter detta och fynd har gjorts årligen.

Tidvattenlöparen är aktiv under hösten och de tidigaste fynden än så länge är gjorda i augusti. Den lever i tidvattenzonen på sandiga till grusiga stränder. Rikligast förekommer den under medelstora stenar som ligger 10-15 cm ner i sanden/gruset. Där man hittar tidvattenlöparen finns ofta också flera olika kvalster som lever under stenarna (röda, vita och gula). Möjligen utgör dessa kval-

ster näringskällan för tidvattenlöparen, men detta får ses som spekulation då kvalstren förefaller vara mycket snabbare än de relativt långsamma jordlöparna.

Exkursionen inföll en dag med relativt kraftigt lågvatten och de två deltagarna (undertecknad och Nils-Gunnar Eek) kunde utan att blöta ned sig vända på stenar i ett vackert sensommarväder. Tidvattenlöparen hittades nästan direkt och kunde konstateras under de flesta stenar som låg i tidvattenzonen. Där sanden blev för torr fanns den inte och om det var mer finmaterial inblandat i sanden så uteblev den också. För att bidra till kunskapen om artens utbredning gjordes en promenad till ytterligare en sandstrand norr om Stora Sandvik och även där kunde arten konstateras, dock bara i två exemplar. Sanden hade på denna strand en högre grad av finmaterial och dessutom fanns generellt färre stenar och de som fanns upplevdes inte vara av riktigt rätt storlek.

Delar av stranden på Stora Sandvik, norra Orust. Foto: Niklas Franc.